

Ціна: 30 центів

СОНЯШНИК

РІК V

ЛІПЕНЬ/СЕРПЕНЬ — JULY/AUGUST

Ч. 55 - 56

Микола ЛИСИЧ

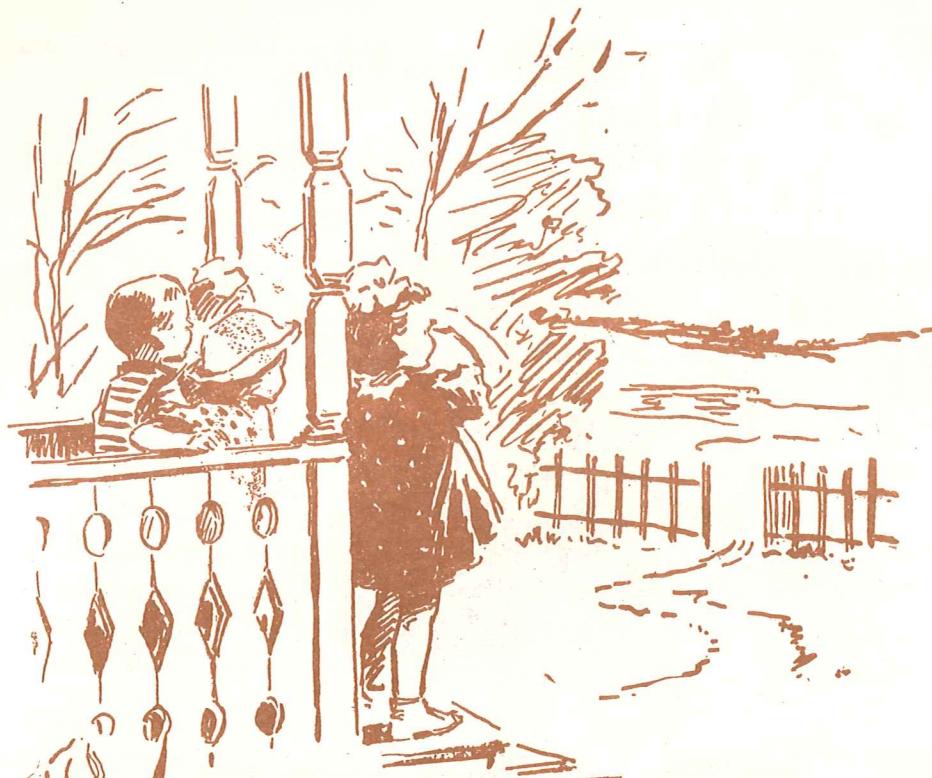
Малюнок Г. ЗАХАРЧУК

СУНИЧКА

Устало сонце молоде,
У небі ні хмаринки.
В червоній хусточці іде
По ягоди Маринка.
Дерева тихо шелестять:
А обіч біля стежки,
Сховавшись в листячку,
висяТЬ

Суниці, мов сережки.
Поміж листочків вирізних
ГоряТЬ, немов жаринки.
Таких солодких, запашних
Не їла ще Маринка.
Вона у кошик їх збира,
Щоб друзів пригощати,
І сонце зверху зазира, —
Теж хоче скуштувати.
Вітрець шепоче у траві,
Десь тенькає синичка...
В червоній хусточці новій
Маринка, мов суничка.

РАНОК

Ми виходим з хати
На ганок,
Радо зустрічаємо
Ранок.

Сонечко купає
У росах
Золотаві промені-
Коси.

Наче килим, стеляться
Трави,
А довкола квіти
Яскраві.

Повіває вітер
Із річки,
Нам цілує чола
І щічки.

Ми говорим голосно
З ганку:
— Рідний краю, доброго
Ранку!

В. Пархоменкс

М. ПОЗНАНСЬКА

У небі ні хмарини:
Веселий літній день.
Вгорі якась пташина
Співає нам пісень.

Наталя ЗАБІЛА.

ПРО ЛІНИВУ ДІВЧИНКУ

1

ула собі одна маленька дівчинка.

І була вона така ледача, що такої ще світ не бачив.
Ніколи нічого не робила, тільки спала, пила і їла.

От тільки-но сонечко гляне, всі діти швиденько вста-
нуть, одягнутися, вміються, приберуть постелі, і всі завжди
бадьорі й веселі. Вже давно всі пішли з кімнати, а дівчинка
все не хоче вставати, лежить собі в ліжку, потягається та на
стелі мух роздивляється.

Всі діти охайні та чепурні, а в нашої дівчинки руки
брудні, платтячко в неї засмальцоване, черевички неза-
шнуровані, крізь діри коліна видко, просто дивитися гидко.

От діти й співають їй пісеньку:

— Ой ти ж, дівчинко негарна,
неохайна, нечупарна,
подивись на себе.
Вимий ручки, вимий личко,
позав'язуй черевички,
одягнись як треба.
Бо як будеш бити байди,
серед нас собі не знайдеш
приятелів-друзів,
ні з ким буде тобі грatisь,
будуть всі тебе цуратись
по усій окрузі.

А дівчинка їм відповідає:

— От іще мені турбота —
лагодить одежду!
Працювати неохота,
краще я полежу.
Що з того, що ви мене
будете цуратись?
Це для мене не страшне —
я не хочу грatisь!

Та діти були дуже добрі, і тому вони все ж не цуралися лінивої дівчинки.

2

Якось діти всі зібрались та й пішли в зелений ліс. Узяли з собою кошики й козубки, щоб збирати полуниці та грибки.

І наша дівчинка, хоч і нехотя, а все-таки за всіма по-пленталась.

Вона дуже любила полуниці.

Ідуть діти й співають:

— Зустрічайте нас, дубки,
відхилляйте віти.
Ось до лісу по грибки
йдуть веселі діти.
Вчора випав теплий дощ,
виросли опеньки.
Ми з грибами зварим борщ,
ще й який смачненький!
Зустрічайте нас, дубки,
простелись, травице.
Ось до лісу малюки
йдуть по полуниці.
Червонило ягідки
сонечко недаром:
ми варення залюбки
з полуниць наварим.

А дівчинка бубонить під ніс:

— Та хіба за тим я йду в ліс, щоб гриби на борщ збирати, тільки спину собі натомляти? Не хочу я зовсім борщу, наїмся полуниць досхочу.

Як прийшли діти до лісу, зразу хто куди розбрелися. І грибів тут, і ягід багато—збирати б їх та збирати. Тож не лінуються малюки—у всіх повні козубки.

Риба виринула з глибу,
Дуже здивувалася:
„Це хлоп'я, мабуть, у риби
Плавати навчалося“.

А лінива дівчинка, як прийшла до лісу та вибрала ягідне місце, сіла собі посеред травиці і давай їсти полуниці. Вже й не рано, вже й сонце пече, а їй усе хочеться ще та ще. Добре їй, що й ходити не треба — сиди та збираї навколо себе.

Додому збираються діти, а їй сподобалось так сидіти, от вона й каже їм:

— Ви йдіть, а я ще поїм.

Пішли діти додому, а дівчинка зосталася в лісі сама.

Почало сонце далі схилятись, стала ніч на ліс насуватись, стало темним зелене листя... Вже не хочеться і ягід їсти.

Зажурилась дівчинка й каже:

— В лісі темно, неприємно,
і дітей нема ніде...
Хто ж тепер до мене прийде
і додому доведе?

А потім вона подумала трохи й заспівала:

— От іще мені турбота!
Не піду додому я,
з ранку там у всіх робота
аж до вечора щодня:
одягатись, умиватись,
рано-вранці уставати,
прибирати всі кімнати,
ще й панчішки зашивати.
Хай це роблять інші діти,
я не хочу вдома жити,
краще буду в лісі жити
і нічого не робить.
Буду їсти полуниці
та співати собі пісень,
буду спати на травиці,
якщо схочу, цілий день.

І вона пішла собі, співаючи, по лісі. І так далеко зайдла,
що коли на другий день діти стурбувались і кинулись її
шукати, вони ніде не знайшли лінивої дівчинки.

3

Почала дівчинка в лісі жити, за домом не стала тужити.
Цілий день лежала вона на травиці, їла смачні полуниці,
гризла лісові горіхи і пісень співала для втіхи. І нічого її
робить не довелося: не розчісувала собі волосся, ні рук, ні ли-
ця не вмивала, панчішки зовсім порвала і ходила, мов яке
страхобище, лісовим пташкам на посміхобище.

А потім літо скінчилось, і настала осінь. Стало холодно
й моторошно самій у лісі, і пішла дівчинка шукати собі то-
варишів.

Прийшла вона до великого дупластого дуба. На цьому
дубі жила родина веселих працьовитих білочок. Білочки
гостинно зустріли дівчинку, і почала вона жити коло них.

Цілими днями сиділа вона під великим дубом і дивилася,
як заклопотані білочки збирають горіхи й гриби, готовують
запаси на зиму. А білочки співали:

— Скінчилося літо,
надходить зима.
У лісі роботи багато.
Нічого милішого
в світі нема,
як дружно усім працювати.
Спадають додолу
пожовклі листи,
дерева зажурені й тихі...
Нам треба на зиму
грибів запасті
та стиглих ядерних горіхів.
Завзято і дружно
працюємо ми,
аж поки милує нас осінь,
щоб потім голодної
злої зими
боятися не довелося.

А дівчинка все не працювала,
про зиму зовсім не дбала. Назирає
горіхів жменьку та й ласує собі
любенько.

Скоро й листя з дерев пооблі-
тало, і горіхів зосталося зовсім

мало, стала дівчинка голодна сидіти та в білочок юсти просити.

А білочки їй кажуть:

— Якщо будем тебе годувати, ми не зможемо самі прозимувати. Краще б ти сама завчасу назбирала собі запасу.

Але горіхи лишилися тільки на найвищих гілочках, і дівчинка не схотіла за ними лізти. Білочки самі все обрвали.

Прийшов листопад місяць. Лихі часи почалися. Дупло непривітне, холодне. Сидить у ньому дівчинка голодна, сидить і зубами цокоче, а нічого робити не хоче.

А в білчиному дуплі на вершечку настелено тепле гніздечко, мохом дірки законопачено, на зиму все передбачено. А що харчів до комори нанесено — вистачить до самої весни!

Одного погожого ранку, після смачного сніданку, пішли погуляти всі білочки, пострибали з гілки на гілочку.

Голодна дівчинка теж вилізла з свого дупла, та не схотіла з білками гуляти. Сіла вона під дубом на зів'яле листя та й заплакала з горя й досади.

А неподалечку від білчного дупла жила миша гострозуба. Була вона хитра, відлюдна та зла і з білками не в злагоді жила.

Почула миша, що дівчинка плаче, підійшла до неї нишком та й говорить солодким голосом:

— Годі плакать-голосити,
мало користі з плачу.
Якщо хочеш — будеш сита,
я сама тебе навчу.

— Хочу, хочу! — закричала дівчинка. — Навчи мене, люба мишко, де дістati хоч півгорішка?

— Навіщо півгорішка? — посміхнулася мишка. — Ти можеш легко дістati горіхів хоч цілу торбу. От слухай:

Вдома білочок нема,
ти зосталася сама.
Лізь по дубу вгору-вгору
аж у білчину комору,
там горіхи і гриби
забери усі собі.

Та не забудь зі мною поділитися в подяку за добру пораду.

„Ой, як же так? Хіба гоже красти? Може, краще з голоду прогасти?“ подумала дівчинка. Але це вона тільки подумала, а сама полізла до білчного дупла. В дуплі нікого не було, тільки одне маленьке кволе білченя, та й те спало міцним сном у кубелечку з листя.

Заглянула дівчинка в комору, а там горіхів цілі гори, і смачні сушені полуниці, і хороші грибки, і кислиці... Хутко скинула дівчинка фартушок, зробила з нього мішок та й за-

брала всі ягоди, гриби й горішки, не залишила білкам анітрішки!

Швидко злізла дівчинка додолу, поділилася з хитрою мишею, наїлася всмак і заховала харчі у своєму дуплі. Потім сіла знову під дубом, сидить і чекає: що ж буде далі?

(Далі буде)

Марія ПОЗНАНСЬКА

ПОГОЙДАТИСЯ ГОРОБЧИК ЗАХОТІВ

Погойдатися горобчик захотів,
До билиночки у гості полетів.
Сів на самому вершечку: — Цінь-цвірінь!
Погойдай мене, билиночко,, підкинь! —
Сколихнулася билиночка умить,
А навколо — сонце, квіти, гай шумить.
Ой, як весело навколо — грає гай!
Ще горобчика, билинко, погойдай!

Інна КУЛЬСЬКА

Малюнки С. МАРКІНА.

РОСА

Перші промені іскристі
Ледь торкнули сонне листя...

Раптом сонце понад гаєм
Підвелося червоним краєм,
І проміння
Аж сипнуло
Золотистим водограєм!

Всі краплини-намистини
Ожили,
Немов перліни,
Заясніли,
Запалали,
В сто ліхтариків заграли!

Скрізь ліхтарики барвисті
Сяють, грають в свіжім листі.

Микола ЛИСИЧ

ПІСЛЯ ГРОЗИ

Прошуміла тепла злива,
Пораділа вся земля.
Вмілась яблунька
щаслива,
Долу віти нахиля.

Наче кланяється хмарі,
Що дощі несла сюди.
Солов'їні срібні чари
Геть наповнили сади.

То не коні б'ють копитом, —
Десь промчався громовик.
Висне райдуга над житом,
Наче вишитий рушник.

А в калюжах крик ізрання,
І гудки тонкі гудуть:
То майбутні капітани
Крізь «моря» і «океани»
Кораблі свої ведуть.

ЧУДЕСНА КОМОРА

Давно-давно всі тварини були дикі. Мисливці, полюючи, іноді ловили молодих, ще безпомічних звірів, телят, ягнят і приносили чи приводили їх до своїх осель. Цих звірів мисливці зразу не вбивали, тримали їх у загородах, годували. Звірі потроху звикли до людей. З диких ставали свійськими, розмножувались. А люди раділи, що в них є запас. Спочатку тварин тримали лише на м'ясо та на шкіру. Помалу люди стали розуміти, що з'їсти корову можна лише один раз, а пити її молоко можна багато років. Те саме й з вівцями. Стригти вовну з вівці можна щороку, а шкуру здерти лише один раз.

Люди знайшли чудесну комору. Вони сіяли в землю зібране зерно і, замість однієї зернини, збирали багато зерен.

Вони лишали жити мисливську здобич, а здобич розмножувалася, росла.

Людина ставала вільнішою, стала менше почувати свою залежність від природи. Раніше людина ніколи не знала, чи пощастиТЬ їй убити звіра, знайти зерно. Тепер вона навчилася допомагати природі: навчилася вирощувати колосся і свійських тварин. Людина своєю працею створила чудесну комору.

М. Ільїн

ХТО КОГО ПЕРЕГНАВ

з гущавини, з кущів,
Чути сміх і чути спів.
Раптом вибігла ріка
Невеличка, гомінка.
А по берегу — хлопчина
Та ще дівчина прудка.

Втрьох вони — навпередін!
Вже пробігли кілька гін.
От розгін! Іще бери!
Полетіли, як вітри!

Сонце дивиться на них,
Розсипає щирій сміх:
— Зацікавили й мене —
Хто кого пережене?

Хлопчик, дівчинка раптово
Стали... Річка ж швидко — скік!
Перед ними прездорова
Вигинає скеля бік...

— Щоб не скеля, чесне слово,
Перші б ми, обов'язково...
Де взялась ти, гостра скеле? —
Чути слово невеселе.

...А сонце, знай, сміється,
А річка швидко в'ється,
Біжить, не зупиняється,
Сріблом переливається...

ЗОІНІ ПРИГОДИ

— Нумо, Зою, йди сюди,
тут не глибоко води.
Тут не плавати — ходити,
тільки руки й ноги мити.

— Може б я там і ходила,
так боюся крокодила.
Ви не знаєте, не чули:
в морі водяться акули.

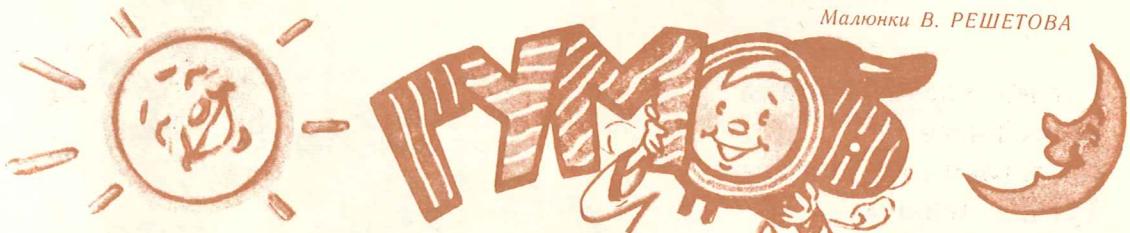
Он дивіться: щось майнуло!
Щось майнуло! Чимсь махнуло!
Чорна спина! Довгий хвіст!!!
Заховаюся під міст.

Тут усидіти могла б,
так приліз великий краб.
Ущипнув він нашу Зою,
аж умилася слізою.

Збіглись діти, ловлять краба.
От нахаба, так нахаба!
— А яка у нього сила!
Краб страшніший крокодила!

Г. Чорнобицька

Малюнки В. РЕШЕТОВА

Петро Семенович: — Скажи, Іванку, чи довго живуть миші?

Іванко: — А це залежить від кота.

Учителька викликає ученицю.
Вчора вчителька пояснювала класові першу літеру алфавіту.

— Ну, Галинко, скажи, що це за літера? — запитує вона, показуючи, на літеру «А».

Галинка: — Це та ж, що і вчора.

Дорогі читачі! Це число відпускне, літнє, тому виходить, як звичайно, подвійним — за липень і серпень. Чергове число “Соняшника” вийде на початку вересня, коли ви вже вернетесь до школи.

Редакція

Mr. W. Rewyekyj
505 Roselawn Ave
City, 12

Тополенка

Кость ДРОК

Посадила біля хати
Я тополеньку,
Стала вранці поливати
Срібночоленьку.

Розрослася пишна корона
Парасолькою.
А татусь зробив ослона
Під тополькою.

I тепер жаркими днями
Повесінніми
Спочиваєм — я і мама —
Тут під тінню ми.

А коли татусь з роботи
Повертається,
Теж під листям від спекоти
Він ховається.

Захищає буйнокрила
Нас від сонечка.
Я сама її зrostила
Край віконечка.

Малюнок І. ТИХОГО.

„СОНЯШНИК”, ілюстрований місячник для дітей.

Редактор — Петро Волиняк

Передплата на рік: Канада — 3.00 дол., США — 3.50 дол. Австралія
й Англія — 20 шилінгів, інші країни — рівновартість 3.00 долярів.

Передплату і все листування слати на адресу:

NOWI DNI

187 Yarmouth Rd.

Toronto 4, Ont. Canada

oooooooooooooooooooo